

ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄ

*«Գնացե՛ք ուրեմն աշակերտ դարձրե՛ք բոլոր ազգերին, նրանց մկրտեցե՛ք Հոր և Որդու և Սուրբ Հոգու անունով»
(Մատթ. 28:19):*

Համբարձում նշանակում էրկինք բարձրանալ: Երեք Ավետարանիչները՝ Մատթեոսը, Մարկոսը և Ղուկասը գեղեցկորեն նկարագրում են Հիսուսի երկինք բարձրանալը: Մեր Տերը Գալիլիայի լեռան վրա Իր հեռեյալ կարևոր պատգամը տվեց Առաքյալներին. *«Ինձ է տրված ամեն իշխանություն երկնքում և երկրի վրա. ինչպես Հայրը ինձ ուղարկեց, ես էլ ձեզ եմ ուղարկում: Գնացե՛ք ուրեմն աշակերտ դարձրե՛ք բոլոր ազգերին, նրանց մկրտեցե՛ք Հոր և Որդու և Սուրբ Հոգու անունով: Ուսուցանեցե՛ք նրանց պահել այն բոլորը, ինչ որ ձեզ պատվիրեցի: Եվ ահա ես ձեզ հետ եմ բոլոր օրերում մինչև աշխարհի վախճանը»* (Մատթ. 28:18-20):

Այս պատգամը տրվեց Չիթենյաց լեռան վրա, երբ մեր Տերը Համբարձավ երկինք: Սրանով Հիսուս պաշտոնապես իշխանություն էր տալիս Առաքյալներին, որ գնան հեթանոսների աշխարհը, մկրտեն Սուրբ Երրորդության անունով, սովորեցնեն նրանց Իր տված պատվերները և վստահ լինեն, թե Ինքը անբաժան է իրենցից մինչև աշխարհի վերջը:

Մինչ այդ մեր Տերը Իր Հարությունից հետո քառասուն օրեր երևաց Առաքյալներին, որոնք Իր խաչելությունից վախեցած փախել և ցիր ու ցան էին եղել: Հիսուս Իր ջերմ զրույցներով, քաջալերական խրատներով, վերստին արթնացրեց նրանց մէջ հավատքը Իր քարոզած վարդապետության նկատմամբ, նույնիսկ փարատեց Թովմաս Առաքյալի թերահավատությունը: Այս քառասուն օրերը կարծես թե ամենաերջանիկ օրերը հանդիսացան մեր Տիրոջ և Առաքյալների համար:

Հիսուսի առաքելության ավարտի ժամանակը հասել էր և Նա պետք է վերադառնար Իր Հոր մոտ: Դեպքը տեղի էր ունենում Նրա կյանքի հետ կապված տխուր վայրերում, ուր Նրան մատնեցին, չարչարեցին, տանջեցին ու խաչեցին: Վերջին հրաժեշտը տալուց առաջ Հիսուս Իր աշակերտներին պատվիրում էր չհեռանալ Երուսաղեմից, մինչև Իր Հոր խոստացած Միխթարիչ Սուրբ Հոգին ուղարկելը:

Շատ խորհրդավոր էր Հիսուսի երկինք համբարձանալը: Իր վերջին պատվերի և օրհնության ավարտին, Նա սկսում է քիչ քիչ կտրվել երկրից: Համբարձման պահն էր և Առաքյալները շժմած աչքերով հետևում էին Նրան մինչև որ Նա աներևութանում է ամպերի մեջ:

Առաքյալները դեռևս երկար ժամանակ այդպես շփոթված կլմնային երկինք նայելով, եթե նրանց չերևային երկու սպիտակազգեստ հրեշտակներ, որոնք փորձում էին զգաստացնել դեռևս իրենց Տիրոջ հետքերը որոնող տասնմեկ Առաքյալներին. *«Ո՛վ գալիլիացիներ, ինչո՞ւ կանգնած նայում էք երկնքին. այս Հիսուսը, որ ձեր միջից երկինք վերացավ, պիտի գա նույն ձեռով, ինչպես տեսաք Նրա երկինք գնալը»* (Գործք Առաք. 1:11):

Շնորհք Պատրիարք Գալուստյանն ասում է.

«Քրիստոսի Համբարձումը հանդիսավոր փակումն է Անոր հետ հարության երևումներուն. կնքումն է Քրիստոսի տնորհնությանց, և պաշտոնական և տեսանելի բաժանումն է նյութական աշխարհէն՝ մնալու համար իր հետևորդներուն հետ հոգեպէս և բարոյապէս մինչև աշխարհի վախճանը» (Շնորհք Պատրիարք Գալուստայն, «Գունագեղ Կիրակիներ», Իսթանպուլ, 1976, էջ 31):

Առաքյալները Հիսուսի երկինք Համբառնալու համար լաց չեղան և չտխրեցին, ինչն՝: Պատասխանը պարզ է. որովհետև արդեն իսկ իրենց մեջ ունեին Աստծու ներկայությունը:

Այստեղ կարելի է հարց տալ, թե՛ *«Մեզանից քանի՞ հոգիներ են պզտակի Աստծու ներկայությունը իրենց մեջ»:* Մեզանից ո՞ր մեկն է հարց տվել, թե՛ *«Իմ մեջ Հիսուս բնակվո՞ւմ է կամ ոչ»:* Կամ եթե հարց տվել է, շարունակե՞լ է ասելով. *«Իսկ ինչպե՞ս ես պիտի կարողանամ պզալ Աստծու ներկայությունը իմ մեջ»:*

Ավետարանում, երբ մի մեծահարուստ երիտասարդ Հիսուսին հարցնում է, թե ինչ բարիք գործի, որ կարողանա երկնքի արքայությունը ժառանգել, մեր Տերը նրան պատասխանում է, թե՛ պահիր պատվիրանները: Հարուստ երիտասարդը ասում է, թե փոքր տարիքից արդեն իսկ դրանք պահել է ու հետևել նրանց, ուրիշ ինչի՞ պետք կա: *«Եթե կամենում ես կատարյալ լինել, գնա վաճառի՛ր քո ունեցվածքը ու տո՛ւր աղքատներին, և երկնքում գանձեր կունենաս. և դու արի՛ իմ հետևից» (Մատթ. 19:22):*

Երիտասարդ տարիքին, երբ թե՛ ֆիզիկապէս և ինչն՝ չէ նաև հոգեպէս ուժեղ ենք, երբեք չենք մտածում, թե մի օր հանկարծ կարող ենք և չլինել: Շարունակում ենք մեր կերուխումներով լի և ամենօրյա իրախճանքներով շրջապատված կյանքը: Երբեմն նույնիսկ խրատները անպոր են լինում մարդկանց ետ կանգնեցնելու իրենց այս վիճակից, *(Այսպիսի դեպքում ծողոկուրդն ասում է. «մի ականջից մտնում է, մյուսից՝ դուրս գալիս»)*, որը վերջ ի վերջո պանապան ձևերով տանում է դեպի կործանում: Այսօր, կարծես թե մարդկանց մեջ մեծ պայքար կա ունենալու ամեն բան, հասնելու նույնիսկ անկարելիին, նյութական հպորության. խելակորույս մի պայքար, ուր բնական է շատ սխալներ են գործվում: Նյութական պայքարի մեջ մտնելով մարդիկ մոռանում են Աստծու գոյության մասին, *Եկեղեցի, աղօթք, հոգեկան կյանք*, ո՞ւմ են պետք սրանք, շատ անգամներ լսել ենք նույնիսկ սիրտ ցավեցնող այս արտահայտությունը, թե՛ *«Իրանք փոր չեն կշտացնի» կամ «Աղօթքը տուն չի պահի»:* Անում ենք ամեն բան այս նշանաբանով. *«Աշխարհը մենեւի կա»:* Մակայն մոռանում ենք, որ Աստված անտեսանելի Իր հայացքով հետևում է մեր ամեն մի քայլին, ամեն մի գործին ու պիտի գա մի օր, երբ Նա մեզանից հաշիվ պիտի պահանջի. *«Տուր քո ապրած կյանքի հաշիվը»*, այն ժամանակ ի՞նչ պիտի պատասխանենք մեր Երկնավոր Հորը:

Երուսաղէմի միաբան երջանկափիշատակ Սիոն Արք. Մանուկյանն ասում է.

«Տիրոջ Համբարձման պատգամն է - Վեր բարձրանալ մեր ճղճիմ մտահոգություններէն, աշխարհի մեղքերէն, սնոտի ու անցավոր փառքերէն, երկրավոր գձուձ շահերէն, ու վերանալ իրական մեծության և հոգեկան կյանքի ոլորտներուն մեջ, և վերեն նայիլ այս աշխարհի չնչին արժեքներուն վրա»:

Համբարձուժը հոգիի վերացման, բարձրացման Տոնն է: Ամեն քրիստոնյա պետք է ունենա իր Համբարձման լեռը: Երբ բարձր լեռան մը կատարը կելլենք դաշտի պտիկ առարկաները չենք տեսներ, մեծությունները միայն նշմարելի են:... Ելլե՛նք մեր հոգևոր Համբարձման լեռը ու հոնկէ, այդ բարձրութենէն նայինք մարդոց ճղճիմ փառքերուն վրա, այն ատեն ավելի ներողամիտ ոգի պիտի ունենանք» (Միոն Արք. Մանուկյան, «Ավետարանի Պատգամներ», Բ. Տպագրություն, Երուսաղէմ, 1965, էջ 69):

Համբարձման տոնի հետ ավանդական ժողովրդական սովորություն է նաև **Վիճակ** գցելը:

Հայերի մոտ վիճակին մասնակցողները եղել են հայ աղջիկները և նորահարսները, երբ սափորը լցված էր լինում յոթը աղբյուրներից վերցված ջրով, սափորի մեջ նետում էին մանր, արժեքավոր իրեր՝ մատանի, օղ, ապարանջան և այլ կարգի ոսկեղեններ:

**ՇԱՐԱԿԱՆ ՕՐՀ. ԴՁ.
«ՀԱՄԲԱՐՁԱԻ ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԵՐԿԻՆՍ»**

Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս, ասելով աշակերտացն, նըստարութ ի քաղաքիդ Երուսաղէմ, մինչեւ պգենուցութ պօրութիւն ի բարձանց:

Միաբանեալ սուրբ առաքեալքն միախորհուրդ եւ միակրօն, միաբան նստէին ի սուրբ վերնատանն, եւ ակն ունէին գալստեան սուրբ հոգւոյն:

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման. եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսըն, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն:

Մեր Տերը երկինք համբարձավ, ասելով աշակերտներին, նստեցեք դուք Երուսաղէմ քաղաքում, մինչև երկնքից գորություն ստանաք:

Սուրբ առաքյալները միաբանված, մեկ միտք ու մեկ սիրտ, միասին նստել էին սուրբ Վերնատանը և սպասում էին Սուրբ Հոգու գալստյան:

Լուսի փայլի նմանությամբ (Սուրբ Հոգին) հանկարծ հասավ, եկավ բնակվեց սուրբ առաքյալների մեջ, մինչ նրանք Վերնատան մէջ նստած էին:

Համբարձման այս գեղեցիկ օրը փառք տանք Աստծուն մեր այս կյանքի համար ու աղոթենք, որ Նա Կորացնի մեր հաւատքը, ավելացնի մեր սերը, ուժ և կարողություն պարգևի մեզ ստեղծելու լավն ու բարին, օգնելու կարիքավորներին, ձեռք մեկնելու նրանց, որոնք պետք ունեն այդ օգնության: Ամեն: